

REKENINGKUNDE

GRAAD 10

Olimpiade Vraestel

Ronde Een

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 12 Mei 2021

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

PROVERTO EMS OLIMPIADE 2021 – GRAAD 10

REKENINGKUNDE

RONDE 1

REKENINGKUNDE EN AARP-BEGINSELS

- Die _____-beginsel van rekeningkunde is die idee dat alle transaksies ingesluit moet word in die tydperke waartydens dit werklik plaasvind, eerder as wanneer kontantvloei daaraan verbonde plaasvind.
A parings / aanwas
B omsigtigheid / konserwatisme
C konsekwentheid
D lopende saak
- Die beginsel van _____ verwys na die idee dat alle laste en uitgawes so gou as moontlik geboekstaaf moet word, terwyl bates en inkomste slegs geboekstaaf moet word as 'n rekenmeester seker is dat dit sal plaasvind.
A parings / aanwas
B omsigtigheid / konserwatisme
C konsekwentheid
D lopende saak
- Die _____ beginsel behels dat die opgetekende bedrae vir aandelebeleggings, bates en laste nie aangepas moet word vir verbeteringe, markwaarde of inflasie nie.
A ekonomiese entiteit
B dubbel-inskrywing
C volledige openbaarmaking
D historiese koste
- Volgens die _____-beginsel word kredietverkope aangeteken wanneer verkope plaasvind en nie wanneer die klant die faktuur betaal nie.
A volledige openbaarmaking
B monetêre eenheid
C tydspanne
D paring / aanwas
- Watter een van die volgende is 'n voorbeeld van die besigheids-entiteitsbeginsel?
A Vaste bates word gewys teen hul oorspronklike kospryse.
B Marktoestande, tegnologiese veranderinge en die doeltreffendheid van bestuur word nie in die rekeninge geopenbaar nie.
C Enige betalings vir die eienaar se persoonlike uitgawes deur die besigheid sal as onttrekkings beskou word en die kapitaalbydrae van die eienaar in die besigheid verminder.
D Daar moet voorsiening gemaak word vir oninbare skuld.

6. 'n Onderneming skryf die koste van kleinwaardebates soos potloodskerpmaak, papiermandjies en sakrekenaars af na die skryfbehoeftes uitgawe rekening, hoewel dit langer as een finansiële periode gebruik kan word. Die toepaslike rekeningkundige beginsel is _____.
- A objektiwiteit
  - B konsekwentheid
  - C wesenlikheid
  - D paring / aanwas

REKENINGKUNDIGE INLIGTING EN TERMINOLOGIE

7. Die eienaar neem aan die begin van die jaar skryfbehoeftes vir haar seun om op skool te gebruik.
- In watter joernaal sal die rekenmeester 'n inskrywing maak en watter brondokument sal hy gebruik?**
- A Algemene Joernaal met behulp van 'n joernaalbewys.
  - B Kleinkasjoernaal met behulp van 'n kleinkasbewys.
  - C Algemene Joernaal met behulp van 'n EFO-bewys.
  - D Kontantbetalingsjoernaal met behulp van 'n EFO-bewys.
8. 'n Besigheid verdien rente op 'n vaste deposito.
- Watter rekening sal die rekenmeester krediteer?**
- A Bank
  - B Rente op vaste deposito
  - C Rente op lopende rekening
  - D Rente op spaarrekening
9. Bates en laste word geklassifiseer as nie-bedryfs of bedryfs op grond van _____.
- A waarde
  - B tyd
  - C betalings
  - D koste
10. 'n Onderneming gaan 'n korttermynlening van drie maande aan om as oorbruggingsfinansiering te gebruik.
- Die rente op hierdie lening word geklassifiseer as 'n _____.**
- A uitgawe
  - B betaling
  - C nie-bedryfslas
  - D bedryfslas

JOERNALE EN GROOTBOEKREKENINGE

11. Op 28 Februarie 2021 is die totaal van die bankkolom in die KOJ R180 000 en die totaal van die bankkolom in die KBJ R160 000. Nadat die kontantjoernale oorgeboek is, het die bankrekening in die Algemene Grootboek 'n debietsaldo van R74 000.

Die beginsaldo volgens die bankrekening op 1 Februarie 2021 was _____.

- A R94 000 krediet
 B R94 000 debiet
 C R54 000 krediet
 D R54 000 debiet
12. Op 28 Februarie 2021 is die totaal van die verkopekolom in die KOJ R70 000 en die totaal van die Koste van verkope-kolom R50 000.
- Die winsopslag op die kosprys is _____.
- A 40,00 %
 B 28,57 %
 C -40,00%
 D -28,57 %
13. Watter een van die volgende is **NIE** 'n voordeel van die gebruik van 'n stelsel van kontrolerekening **NIE**?
- A Dit verwyder omslagtige inligting uit die Algemene Grootboek.
 B Die proefbalanssyfers bevat besonderhede uit die individuele rekeninge eerder as 'n opsomming van totale.
 C Dit verminder die waarskynlikheid van bedrog omdat verskillende personeel onafhanklik kontrolerekeninge en hulp-grootboeke byhou.
 D Groter maatskappye kan rekeningkundige afdelings vir spesifieke afdelings, bv. debiteure, instel
14. Bereken die totale bedrag van die **DEBITEUREKONTROLEKOLOM** in die **KOJ** (gemerk ①) as die volgende kolomtotale op 28 Februarie 2021 gegee word.

BANK	VERKOPE	KOSTE VAN VERKOPE	DEBITEURE-KONTROLE	KORTING TOEGESTAAN	KREDITEURE-KONTROLE	DIVERSE REKENINGE
180 000	70 000	50 000	①	2 000	3 000	45 000

- A R62 000
 B R14 000
 C R10 000
 D R64 000

15. Die kleinkasvoorskot is vasgestel op R1 750 met 'n maksimum kontantbetalingsbedrag van R250. Hoeveel kontant sal die rekenmeester benodig om die saldo op 1 Maart 2021 aan te pas indien die volgende totale op 28 Februarie 2021 uit die KKJ geneem is?

KLEINKAS	HANDELS- VOORRAAD	LONE	DIVERSE REKENINGE
?	820	180	720

- A R1 750
B R30
C R1 720
D R1 500
16. Op 28 Januarie 2021 beloop die totaal van die debiteurelyns R69 874.
- Gedurende Februarie 2021:**
- Is totale betalings van R59 864 vanaf debiteure ontvang en korting toegestaan beloop R3 222.
  - Die totale kredietverkope (nadat R6 879 handelskorting gegee is) beloop R40 324.
  - Totale debiteure-afslag toegestaan was R1 987.
- Wat sal die saldo van die Debiteurekontrolerekening op 1 Maart 2021 wees?**
- A R49 099
B R45 125
C R44 690
D R38 246
17. Terugsendings deur klante is deur die verkoopsbestuurder ontleed en hy het gerapporteer dat terugsendings wat herverkoop kon word R2 800 beloop het en dat terugsendings wat so beskadig is dat dit nie weer verkoop kon word nie, R476 beloop het. Neem aan dat die winsopslagpersentasie op kosprys 40% is.

Watter inskrywing sal in die HANDELSVOORRAADREKENING gemaak word?

- A Debietinskrywing van R2 000.
B Kredietinskrywing van R2 000.
C Debietinskrywing van R2 340.
D Kredietinskrywing van R2 340.
18. **Maak gebruik van dieselfde inligting as in vraag 17.**
- Watter inskrywing sal in die DEBITEURE-AFSLAGREKENING gemaak word?**
- A Geen inskrywings sal in die debiteureafslagrekening gemaak word nie.
B Die rekening sal met R3 276 gedebiteer word.
C Die rekening sal met R3 276 gekrediteer word.
D Die rekening sal met R2 324 gedebiteer word.

19. Die krediteurekontrolerekening toon 'n kredietinskrywing vir die bank. Die volgende is 'n lys van maontlike transaksies.

Watter een is NIE 'n maontlikheid NIE?

- A Die betaling wat aan 'n krediteur gemaak is, is in die Krediteuregrootboek op die verkeerde krediteurrekening gepos.
- B 'n Ooraangewese syfer (overstated) in die KBJ word reggestel.
- C Die betaling aan die krediteure word gekanselleer as gevolg van onvoldoende geld in die bankrekening.
- D 'n Oorbetalde bedrag word deur die krediteure terugbetaal.

KONTANTTRANSAKSIES EN REKENINGKUNDINGE VERGELYKING

20. Die bankstaat ontvang het 'n debietinskrywing vir kontantheringsheffing, R200 en 'n kredietinskrywing vir rente, R80.

Watter een van die volgende is die mees waarskynlike inskrywing wat die rekenmeester van die onderneming sal maak?

- A Daar is 'n fout in die bankstaat, aangesien dit onmoontlik is om debiet- en kredietinskrywings vanaf die bank op 'n bankstaat te laat plaasvind, aangesien sodanig geen inskrywing gedoen sal word nie.
- B Sy sal Rente op lopende rekening met R80 krediteer en Bankkoste rekening met R200 debiteer.
- C Sy sal Rente op lopende rekening met R200 krediteer en Rente op oortrokke rekening met R80 krediteer.
- D Sy sal Rente op lopende rekening met R80 debiteer en Bankkoste rekening met R200 krediteer.

21. **Wat sal die effek van die volgende transaksies op die rekeningkundige vergelyking wees?**

Handelsvoorraad bestel en kontant betaal, R4 000.
Vraggeld op aankope kontant betaal, R500

	BATES	EKWITEIT	LASTE
A	+ R4 500 -R4 500		
B	+R4 000	+R4 000	
C	+ R4 000 -R4 000	+R500	+R500
D	-R4 500	-R4 000	-R500

22. 'n Debiteur stuur 'n elektroniese betalingsbewys aan die besigheid. Hy het sy uitstaande rekening betaal nadat 5% korting toegestaan is. Die kortingsbedrag is R60.

Watter inskrywing sal die rekenmeester in die KOJ maak?

	BANK	DEBITEURE-KONTROLE	KORTING TOEGESTAAN
A	1 200	1 260	60
B	1 140	1 200	60
C	1 200	1 140	60
D	1 260	1 200	60

23. Die volgende inligting is geneem uit die leningrekeningstaat wat ontvang is vir die jaar geëindig 28 Februarie 2020.

Saldo op 1 Maart 2019	?
Vaste maandelikse terugbetaling van R9 600 (insluitend rente)	?
Gekapitaliseerde rente vir die jaar	R56 700
Saldo op 28 Februarie 2020	R482 000

Wat was die saldo van die leningsrekening op 1 Maart 2019?

- A R597 200
 B R653 900
 C R540 500
 D R548 300
24. Die insolvente boedel van 'n debiteur betaal 60 sent in die Rand. 'n Betaling van R3 600 is ontvang.

Wat is die korrekte inskrywing/s aan die kredietkant in die Debiteurekontrollerekening?

A

BESONDERHEDE	FOL	BEDRAG
Bank en Korting toegestaan	KOJ	6 000

B

BESONDERHEDE	FOL	BEDRAG
Bank	KOJ	3 600
Oninbare skulde	AJ	2 400

C

BESONDERHEDE	FOL	BEDRAG
Bank	KOJ	2 400
Oninbare skulde	AJ	3 600

D

BESONDERHEDE	FOL	BEDRAG
Bank en Oninbare skulde	KBJ	6 000

25. C. Johnson, 'n debiteur, het sy werk verloor en sy rekening van R600 is as oninbaar afgeskryf. Hy het daarin geslaag om weer 'n werk te kry en het van sy eerste salaris gebruik en R200 aan die onderneming betaal.

Die korrekte inskrywing in die kontantjoernaal sal wees:

	BANK	DEBITEURE-KONTROLE	KORTING TOEGESTAAN	DIVERSE REKENINGE	
				BEDRAG	BESONDERHEDE
A	200	200			
B	200			200	Oninbare skulde ingevorder
C	200		200		
D	200			200	Oninbare skulde

26. Die Algemene Joernaal toon die volgende inskrywing:

	DEBIET	KREDIET
Skryfbehoeftes	R80	
Handelsvoorraad		R80

Watter een van die volgende transaksies het hierdie inskrywing in die Algemene Joernaal tot gevolg gehad?

- A Skryfbehoeftes is verkeerdelik as handelsvoorraad aangeteken.
  - B Handelsvoorraad is verkeerdelik as skryfbehoeftes aangeteken.
  - C Skryfbehoeftes wat gekoop is, is as handelsvoorraad verkoop.
  - D 'n Fout is gemaak met die oorboeking van die kleinkasjoernaal na die Algemene Joernaal.
27. Die Algemene Joernaal toon die volgende inskrywing met betrekking tot 'n transaksie wat met M. Jabula, 'n debiteur, plaasgevind het:

	DEBIET	KREDIET
M. Jabula	R40	
Korting		R40

Watter een van die volgende transaksies het gelei tot die inskrywing in die Algemene Joernaal?

- A M. Jabula is R40 korting toegestaan vir die vroeë betaling van sy rekening.
  - B M. Jabula is 'n addisionele korting van R40 toegestaan vir die vroeë betaling van sy rekening.
  - C Die afslag wat aan M. Jabula toegestaan is, is gekanselleer as gevolg van die laat betaling van sy rekening.
  - D Die debiteure-afslag wat aan M. Jabula toegestaan is, word gekanselleer.
28. Die onderneming het surplusfondse in 'n 12 maande deposito belê. Die aanvanklike belegging was R8 000 en rente, wat nie kapitaliseer nie, sal betaalbaar wees wanneer die belegging verval. Die rentekoers vir die eerste drie maande was 8,5% per jaar en vir die res van die tydperk 6% per jaar.

Watter inskrywings sal met betrekking tot die rente rekening in die Algemene Grootboek gedoen word?

- A Die rente op vaste deposito-rekening word met R530 gedebiteer.
- B Die rente op vaste deposito-rekening word met R530 gekrediteer.
- C Die rente-inkomste-rekening word met R360 gedebiteer.
- D Die rente-inkomste-rekening word met R360 gekrediteer.

29. Bereken die waarde van ekwiteit:

NIE-BEDRYFSBATES	BEDRYFSBATES	NIE-BEDRYFSLASTE	BEDRYFSLASTE	EKWITEIT
400 000	75 000	200 000	58 000	?

- A R733 000
- B R467 000
- C R475 000
- D R217 000

30. Bereken die waarde van kapitaal:

BATES	KAPITAAL	ONTTREKKINGS	WINS	LASTE
1 400 000	?	231 000	478 000	655 000

- A R36 000
- B R745 000
- C R902 000
- D R498 000